

MEMÒRIA ANUAL DE L'OBSERVATORI CENTRE D'ESTUDIS JORDI NADAL D'HISTÒRIA ECONÒMICA

ANY 2023

1. Projectes de recerca competitius en actiu durant l'any 2023

Economic History and Development (Industry, Business and Sustainability)

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán

Duració: 01/01/2022–30/06/2025

Número de projecte oficial: 2021 SGR 00762

Nombre d'investigadors: 46

Quantitat finançada: 60.000€

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)

Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Entrepreneurial Management for Fostering Innovation and Talents (EM4FIT)

Projecte europeu coordinat per la Syddansk Universitet (Dinamarca)

Duració: 01/01/2020–31/10/2025

Número de projecte oficial: 872618

Entitat finançadora: Unió Europea. 8P1MCA - HORIZON 2020. PILLAR 1-EXCELLENT SCIENCE.

MCA. Marie Skłodowska-Curie Actions.

Participació UB:

Responsable UB: Paloma Fernández Pérez

Nombre d'investigadors: 6

Quantitat finançada: 53.600€

Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Mediterranean Agroecosystems for Sustainability and Resilience under Climate Change

Investigadors responsables: Joan Marull, Enric Tello (vice-lider)

Duració: 26/01/2021 – 25/01/2024

Número de projecte oficial: MAF4SURE

Nombre d'investigadors: 2

Quantitat finançada: 53.600€

Entitat finançadora: Unió Europea. 8PRIMA - HORIZON 2020. PRIMA. Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area.

Entitat de realització: IERMB

Capacidad estatal en América Latina (1870-2020): indicadores, causas y consecuencias

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán, Sergio Espuelas Barroso

Duració: 01/09/2022–31/08/2026

Número de projecte oficial: PID2021-123129NB-C41

Nombre d'investigadors: 11

Quantitat finançada: 86.515€

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Boosting ecological transition: Scaling up best agroecological practices from farms to landscapes and agri-food chains

Investigadors responsables: Enric Tello Aragay

Duració: 01/12/2022–30/11/2024
Número de projecte oficial: TED2021-130333B-C32
Nombre d'investigadors: 3
Quantitat finançada: 100.100€
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Paisajes agroecológicos y sistemas alimentarios en Cataluña y Baleares: transiciones pasadas, presentes y futuras

Investigadors responsables: Enric Tello Aragay
Duració: 01/09/2022–31/08/2025
Número de projecte oficial: PID2021-123129NB-C41
Nombre d'investigadors: 5
Quantitat finançada: 50.215€
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Territorio y Estado. Un análisis histórico de la desigualdad regional en España, Europa del Sudoeste y América Latina

Investigadors responsables: Daniel Tirado Fabregat, Julio Martínez Galarraga
Duració: 01/09/2022–31/08/2025
Número de projecte oficial: PID2021-127636NB-I00
Nombre d'investigadors: 19
Quantitat finançada: 92.686€
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Ajut per incentivar i consolidar la recerca d'excel·lència ja existent a les universitats públiques de Catalunya. Programa ICREA Academia 2018

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán
Duració: 01/01/2019–31/12/2023
Número de projecte oficial:
Nombre d'investigadors: 1
Quantitat finançada: 200.000€
Entitat finançadora: Fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

LIKE-BCN: social accessible, and walkable Barcelona

Investigadors responsables: Sergi Lozano Pérez
Duració: 09/12/2021–08/06/2023
Número de projecte oficial: 21S09383-001
Nombre d'investigadors: 1
Quantitat finançada: 149.567,92€
Entitat finançadora: Ajuntament de Barcelona
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Doctorat industrial 'Herències bioculturals d'una agricultura de muntanya: Elaboració d'una proposta d'articulació agroecològica al Parc Natural del Cadí i Moixeró en un context de canvi global i post pandèmia Covid-19'

Investigadors responsables: Enric Tello Aragay, Ana Moragues Faus
Duració: 04/06/2021–03/06/2024
Número de projecte oficial: 2021DI32
Nombre d'investigadors: 3
Quantitat finançada: 33.960,00 €

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

"SoverEnergy". Conceptualising "energy sovereignty" as a framework for just socio-ecological transitions

Investigadors responsables: Enric Tello, Diego Andreucci
Duració: 08/10/2019–07/10/2024
Número de projecte oficial: RYC-2017-22166
Nombre d'investigadors: 2
Quantitat finançada: 208.600€
Entitat finançadora: Ministerio de Economía y Competitividad
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Contracte del Programa Ramon y Cajal

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán, Ana Moragues Faus
Duració: 08/10/2019–07/10/2024
Número de projecte oficial: RYC-2017-22166
Nombre d'investigadors: 2
Quantitat finançada: 208.600€
Entitat finançadora: Ministerio de Economía y Competitividad
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

2. Activitats científiques i de transferència del coneixement desenvolupades amb el suport de l'Observatori

A) Jornades i workshops.

Març-Setembre de 2023 – Cicle de conferències en homenatge al Dr. Jordi Nadal "La forja d'una economia industrial, 1820-2020: èxits i fracassos del desenvolupament econòmic espanyol".

20 de març: Obertura del cicle: **Jordi Catalan** (Centre d'Estudis Jordi Nadal), Joaquim Perramon (Ateneu Barcelonès), Irene Maestro (Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial, Universitat de Barcelona), Jaime Herrero (Banco de España), Joaquim Nadal (Universitat de Girona i Conseller d'Universitats)

Primera sessió "Els límits del desenvolupament a les economies de l'Europa mediterrània". Ponents: Leandro Prados de la Escosura (Universidad Carlos III de Madrid), Enrique Llopis (Universidad Complutense de Madrid) i Andrés Sánchez Picón (Universidad de Almería). La primera sessió a Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=dx0ndyUxbJo>.

17 d'abril: Segona sessió "La primera revolució industrial". Moderadors: Joaquim Perramon (Ateneu Barcelonès) i **Miquel Gutiérrez** (Centre d'Estudis Jordi Nadal). Ponents: **Àlex Sánchez** (Universitat de Barcelona), **Carles Sudrià** (Universitat de Barcelona), Antonio Gómez Mendoza (Universidad Complutense de Madrid) i Antonio Escudero (Universitat d'Alacant). La segona sessió a Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=QmNvey4sxNI>.

15 de maig: Tercera sessió "La modernització de les indústries no líders". Moderadores: **Paloma Fernández** (Centre d'Estudis Jordi Nadal) i Adoración Álvaro (CUNEF i Asociación Española de Historia Económica). Ponents: **Ramon Ramon-Muñoz** (Universitat de Barcelona), **Miquel Gutiérrez-Poch** (Universitat de Barcelona), Xoán Carmona (Universidade de Santiago de Compostela) i Carles Manera (Universitat de les Illes Balears). La tercera sessió a Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=3FJepL6fqbl>.

19 de juny: Quarta sessió: "La segona revolució industrial". Moderadors: Joaquim Perramon (Ateneu Barcelonès) i **Àlex Sánchez** (Centre d'Estudis Jordi Nadal). Ponents: Jesús Maria Valdaliso

(Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatea), Núria Puig (Universidad Complutense de Madrid), **Jordi Catalan** (Universitat de Barcelona) i **Marc Prat** (Universitat de Barcelona). La quarta sessió a Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=nbdzWsfgbZU>
18 de setembre: Cinquena sessió: "Fites i reptes de la tercera revolució tecnològica a l'albada del segle XXI". Ponents: d'Esther Sánchez (Universidad de Salamanca), José Luis García Ruiz (Universidad Complutense de Madrid), Luis Alonso (Univerdade de A Coruña) i Albert Carreras (Universitat Pompeu Fabra).
Cloenda: **Jordi Catalan** (Centre d'Estudis Jordi Nadal), Isona Passola (Ateneu Barcelonès), Jaime Herrero (Banco de España), Irene Maestro (Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial, Universitat de Barcelona) i Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya Sr. Pere Aragonès i García. La cinquena sessió i cloenda a Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=zG-6kiHXCIQ>.

2023 UB-UC3M-UV Interuniversity Economic History Annual Ph.D. Workshop, Universidad Carlos III de Madrid, 15 i 16 de juny de 2023.

"New Perspectives on African Economic History". Advancing the understanding industrialization processes. Workshop online organitzat per la *Revista de Historia Industrial-Industrial History Review*. 28 de juny de 2023.

Seminari d'estudiants de segon any del Programa Interuniversitari de Doctorat en Història Econòmica, 6 de juliol de 2023.

IX Congreso de Historia Ferroviaria, celebrat del 25 al 27 d'octubre a Mataró amb motiu dels 175 anys de la inauguració de la primera línia ferroviària de la Península Ibèrica. La lliçó inaugural va anar a càrrec de **Carles Sudrià** i va ser dedicada en homenatge al Dr. **Pere Pascual i Domènech**, membre del nostre Centre que va morir el 19 de febrer de 2023. El comitè científic del congrés va ser presidit per **Alfonso Herranz Loncán** i Jordi Martí Henenberg.

Pere Pascual (1945-2023): història local, història total. Conferència sobre la figura de **Pere Pascual** i de les seves principals fites historiogràfiques. Participants: **Jordi Catalan** (UB) i **Josep Colomé** (UB). Organitzador i moderador: **Miquel Gutiérrez-Poch** (UB). Presentació: Xavier Barberà (CECI). Organitzadors: CECI i Centre d'Estudis Jordi Nadal (Universitat de Barcelona). Biblioteca Central d'Igualada, 21 de novembre de 2023.

B) Seminaris

El Centre ha participat en l'organització de les següents sèries de seminaris online a nivell internacional:

[International Macro History Online Seminar](#). La sèrie de seminaris en línia d'Història Macroeconòmica Internacional, organitzada conjuntament pel Graduate Institute's Centre for Finance and Development, Centre for Economic Policy Research i un consorci de nombroses altres universitats i institucions d'arreu del món, té com a objectiu mantenir actiu el flux del debat intel·lectual i presentar setmanalment temes d'història macroeconòmica a un públic interessat.

Des del Centre s'organitzen els Seminaris de Recerca del Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial. Durant el 2023 s'han fet els següents seminaris:

- 10 de gener de 2023 – Stefano Ugolini (Sciences Po-Toulouse)
- 24 de gener de 2023 – Nektarios Aslanidis (Universitat Rovira i Virgili)
- 7 de febrer de 2023 – Jordi Robert (University of Sidney)
- 21 de febrer de 2023 – Giacomo Benati (Universitat de Barcelona)

7 de març de 2023 – Benoît Maréchaux (Universidad Carlos III de Madrid)
21 de març de 2023 – Simon Hupfel (Université Haute Alsace)
28 de març de 2023 – Cesar Huaroto (Pontificia Universidad Católica de Chile)
18 d'abril de 2023 – Leandro Prados de la Escosura (Universidad Carlos III de Madrid)
2 de maig de 2023 – Luz Marina Arias (CIDE – México)
16 de maig de 2023 – Joel Floris (University of Zurich)
23 de maig de 2023 – Pierre-Yves Donzé (Osaka University)
6 de juny de 2023 – Ben Groom (University of Exeter)
13 de juny de 2023 – Mattia Fochesato (Bocconi)
4 d'octubre de 2023 – Joerg Baten (Eberhard Karls Universität Tübingen)
11 d'octubre de 2023 – Guillermo Esteban Oliver (Universitat de Lleida)
25 d'octubre de 2023 – Stefano Falcone (IAE-CSIC i Barcelona School of Economics)
8 de novembre de 2023 – Deborah Besseghini (Università degli Studi di Torino)
22 de novembre de 2023 – Martín Garrido Lepe (Universitat Autònoma de Barcelona)
29 de novembre de 2023 – Pablo Astorga (IBEI)
13 de desembre de 2023 – Sofia Valeonti (American University of Paris)

C) Seminaris de Doctorat

11 de gener de 2023 – Adrián Cabezas (Universitat de Barcelona)
25 de gener de 2023 – Jordi Melé (Universitat de Barcelona)
1 de febrer de 2023 – Noelia Parajuá (Universitat de Barcelona)
15 de febrer de 2023 – Songlin Wang (Universitat de Barcelona)
22 de febrer de 2023 – Jackeline Raquel Velazco (Universitat de Barcelona)
8 de març de 2023 – Guillermo Antuña (Universitat de Barcelona)
15 de març de 2023 – Nicola Visonà (Università degli Studi di Macerata)
29 de març de 2023 – Xavier Jou (Universitat de Barcelona)
12 d'abril de 2023 – Guillem Amatller (Universitat de Barcelona)
3 de maig de 2023 – Carlos Marcuello (Universitat de Barcelona)
17 de maig de 2023 – Juan Monsalve (Universitat de Barcelona)
14 de juny de 2023 – Eduard Vila (Universitat de Barcelona)
27 d'octubre de 2023 – Songlin Wang (Universitat de Barcelona)
27 d'octubre de 2023 – Xavier Jou (Universitat de Barcelona)
27 d'octubre de 2023 – Jordi Melé-Carné (Universitat de Barcelona)
27 d'octubre de 2023 – Noelia Parajuá (Universitat de Barcelona)
27 d'octubre de 2023 – Florencia Araoz (Universitat de Barcelona)

D) Publicacions realitzades amb el suport del Centre d'Estudis Jordi Nadal

Revista de Historia Industrial, números publicats:
Vol. 32, no. 87
Articles

Reto Bertoni, Henri Willebald, "Electricity and the role of the state: New Zealand and Uruguay before state-led development (1870-1930)", p. 11-44.

Iker Saitua, "Migration, Bankers, and Social Capital. The Rise of a Basque "Industrial Cowboy" in the American West: John Etchart, 1900-1943", p. 45-80.

Ernesto López Losa, "Institutional constraints to the development of the Spanish fishing sector (18th and 19th centuries)", p. 81-109.

Jesús Giráldez Rivero, Pedro Varela-Vázquez, "The role of economic policy and foreign investment: product innovation in the Spanish metalgraphic industry (1959-1975)", p. 111-144.

Cecilia Moreira, "Bank, credit and industrial promotion: accomplishments of the state bank during Uruguay's industrialization, 1941-1959", p. 145-179.

Ressenyes

"Luiz Eduardo Simões De Souza y Maria de Fátima Silva Do Carmo Previdelli (orgs.). 2022. *História econômica do Brasil contemporâneo*. Niterói / São Paulo: Eduff / Hucitec, 552 pp.", per Fabio Farias de Moraes, p. 183-193.

"Ricardo Robledo. 2022. *La tierra es vuestra. La reforma agraria. Un problema no resuelto*. España: 1900-1950. Barcelona: Ediciones Pasado y Presente, 611 pp.", per Luis Garrido-González, p. 195-198.

"Rafael Vallejo Pousada. 2021. *Historia del Turismo en España 1928-1962. Economía, política y administración turística*. Madrid: Sílex, 742 pp.", per Elvira Lindoso Tato, p. 199-201.

"Josep Colomé-Ferrer; Jordi Planas y Raimon Soler-Becerro (coords.). 2022. *Vins, aiguardents i caves. La comercialització de la producció vinícola catalana (segles xviii-xxi)*. Tarragona / Vilafranca del Penedès: Universitat Rovira i Virgili / Vinseum-Museu de les Cultures del Vi de Catalunya, 308 pp.", per Juan Piqueras Haba, p. 203-205.

"Jesús María Valdaliso (dir.); Carlos Alvarado García y Patricia Suárez. 2022. *Nortegas (1845-2021): Historia de la industria del gas en el Norte de España*. Madrid: Marcial Pons, 542 pp." per Mercedes Fernández Paradas, p. 207-210

Vol. 32, no. 88. *Quantitative Business History*. Veronica Binda (Bocconi University) and Anna Spadavecchia (University of Strathclyde), Guest Editors

Articles

Veronica Binda, Anna Spadavecchia, "Introduction: new advances in quantitative business History", p. 11-18.

Jari Eloranta, Jari Ojala, Heli Valtonen, Eetu Poso, "Between the number and the word: quantitative methods in business history revisited", p. 19-48.

Daniel S. Halgin, Susie Pak, "The significance of social clubs in the economic network of J.P. Morgan & Co.: partnership agreements, syndicates & interlocking directorates prior to World War II", p. 49-82.

Alba Roldán, José Antonio Miranda Encarnación, "Local Projections in business history: the case of Inditex", p. 83-117.

Henric Häggqvist, "Production and profitability in Swedish breweries, 1924-1950", p. 119-147.

Beatriz Rodríguez-Satizabal, Sergio Castellanos-Gamboa, "Affiliation or non-affiliation: the impact of family-owned business groups on the Bogotá stock market, 1950-1980", 149-173.

Ressenyes

"Gallego Martínez, Domingo. 2022. *Los caminos del progreso. Una historia del desarrollo económico*. Granada: Comares, 557 pp.", per Carlos Larrinaga, p. 177-179.

"Larrinaga, Carlos y Donatella Strangio, eds. 2022. *El turismo en España e Italia antes del boom turístico*. Madrid: Sílex Ediciones, 225 pp.", per Juan Hernández Andreu, p. 181-183.

"Sarasúa, Carmen, ed. 2021. *Salarios que la ciudad paga al campo. Las nodrizas de las inclusas en los siglos XVIII y XIX*. Alacant: Publicacions de la Universitat d'Alacant, 511 pp.", per Ramón Lanza García, p. 185-188.

"Sánchez, Esther M. y Santiago M. López. 2021. *Historia del uranio en España. De la minería a la fabricación del combustible nuclear, c. 1900-1986*. Madrid: Sociedad Nuclear Española, 184 pp." per Beatriz Muñoz Delgado, p. 189-192.

"Escudero, Antonio y José Manuel Casado, eds. 2022. *El impacto de la pandemia COVID-19 en las economías española y alicantina*. València: Tirant Lo Blanch, 426 pp.", per Estefanía López Llopis, 193-197.

Vol. 32, no. 89. *Theory and Econometrics in Historical Analysis*. Gabriele Cappelli (University of Siena), Nikos Benos (University of Ioannina) and Yorgos Goletsis (University of Ioannina), Guest Editors

Articles

Gabriele Cappelli, Nikos Benos, Yorgos Goletsis, "Introduction: theory and econometrics in historical analysis", p. 11-26.

Kleoniki Alexopoulou, Joerg Baten, "Gender (in)equality, maritime economies, and numeracy development in Greece during the 19th and 20th centuries", p. 27-64.

Guillem Blasco-Piles, Federico Tadei, "From sickle to hammer: the decline of production frictions and the industrialization of Russia", p. 65-106.

Paschalis Arvanitidis, Charalampos Sofiadis, "The Byzantine monastery as a Commons", 107-142.

Zhongjin, Li, "Beyond state and market: the role of labor regimes and class dynamics in the East Asian miracle", p. 143-172.

Ressenyes

"Tirado-Fabregat, Daniel A., Marc Badia-Miró, and Henry Willebald, eds. (2020). *Time and Space: Latin American Regional Development in Historical Perspective*. Cham: Palgrave Macmillan, 407 pp.", per Cristián Ducoing Ruiz, 175-177.

"Péres Cajías, José A. y Lupe Cajías (2021). *Cámara Nacional de Industrias. Noventa años de historia*. La Paz: Cámara Nacional de Industrias, 326 pp.", per Manuel E. Contreras, p. 179-181.

"Lanza García, Ramón, coord. (2023). *Finanzas y crisis financieras en la Monarquía Hispánica, siglos xvi-xvii*. Madrid: Marcial Pons Historia, 440 pp.", per Anne Dubet, p. 183-187.

"De Riquer, Borja (2022). *Francesc Cambó. L'últim retrat*. Barcelona: Edicions 62, 919 pp.", per Jordi Catalan, p. 189-199.

"Cebreiro Ares, Francisco (2020). *Dinero y crédito en Santiago de Compostela (1768-1809). Innovación financiera y hundimiento del antiguo régimen monetario*. Santiago de Compostela: Andavira Editora / Consorcio de Santiago, 367 pp.", per Ricard Garcia-Orallo, p. 201-205.

Llibres publicats amb el suport de l'Observatori

Jordi Catalan, editor. 2023. *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*. Cham: Palgrave Macmillan. ISBN: 978-3-031-24504-6. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-24502-2>.

David S. Reher i Carles Sudrià, 2023. *Jordi Nadal Oller: maestro, profesor, investigador (1929-2020). Población y economía en la historia de España*, Barcelona: Asociación de Demografía Histórica i Asociación Española de Historia Económica. ISBN: 978-84-09-50117-5.

3. Publicacions dels membres del Centre

Articles en revistes

Badia-Miró, Marc, Anna Carreras-Marín, Agustina Rayes. 2023. "Latin American exports during the first globalization: how Statistical aggregation and standardization affect our understanding of trade." *Historical Methods*, 56(2): 97-114. <https://doi.org/10.1080/01615440.2022.2160399>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1), CARHUS+ (A)

Badia-Miró, Marc, Anna Carreras-Marín, Michael Huberman. 2023. "Smooth sailing: market integration, agglomeration, and productivity growth in interwar Brazil". *European Review of Economic History*, 27(1): 45-69. <https://doi.org/10.1093/ereh/heac005>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1).

Blasco-Martel, Yolanda, Thiago Fontelas Rosado Gambi. 2023. "Inestabilidad financiera y regulación bancaria. La experiencia de imperios y naciones ibéricas a principios del siglo XIX". *Odeon*, 23: 9-43. <https://doi.org/10.18601/17941113.n23.02>.

Blasco-Martel, Yolanda. 2023. "Las elites financieras en España: 1840-1874". *Ayer. Revista de historia contemporánea*, 130: 13-20. <https://doi.org/10.55509/ayer/1428>. MIAR (Q1), SCOPUS (Q2), WOS (Q4), CARHUS+ (A).

Blasco-Martel, Yolanda, Enrique Faes. 2023. "La caracterización de una élite bancaria en España a mediados del siglo XIX" *Ayer. Revista de historia contemporánea*, 130: 45-78. <https://doi.org/10.55509/ayer/1268>. MIAR (Q1), SCOPUS (Q2), JCR (Q4), CARHUS+ (A).

Blasco-Martel, Yolanda, Joaquín Cuevas, Maria Carme Riera-Prunera. 2023. "The consolidation of public banking in Spain: from the 1970s crisis to the 2008 crisis". *Financial History Review*, 30(1): 1-28. <https://doi.org/10.1017/S0968565022000257>. MIAR (Q1), SCOPUS (Q1).

Beltrán Tapia, Francisco J., Alfonso Díez-Minguela, Alicia Gómez-Tello, **Julio Martínez-Galarraga i Daniel A Tirado-Fabregat**. 2023. "Local institutions and human capital formation in pre-industrial societies: evidence from Valencia". *European Review of Economic History*, head022. <https://doi.org/10.1093/ereh/head022>.

Calvo, Ángel. 2023. "Telecommunications in the Midst of Two Crises: 2008-2020". *International Journal of Economics, Business and Management*, 12(6): 185 – 196. <https://doi.org/10.11648/j.ijber.20231206.13>.

Calvo, Ángel. 2023. "China-Europe cooperation in the telecommunications: the case of China Unicom/Telefónica, 2002-2016". *Journal of Evolutionary Studies in Business*, 8(2): 213 – 247. <https://revistes.ub.edu/index.php/JESB/article/view/41837>. MIAR (Q1); Scopus (Q4), CARHUS+ (D).

Calvo, Ángel. 2023. "Technological and corporate innovation in the Spanish specialised metallurgy: the case of Rivièrè (1860-1924)". *Revista de Historia Industrial-Industrial History Review*. <https://doi.org/10.1344/rhihr.38531>. Publicat a early views. MIAR (Q1), Scopus (Q3), JCR (Q4), CARHUS+ (A).

Catalan, Jordi. 2023. "Pere Pascual i Domènech: passió local i història total (1945-2023)". *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, 34: 347-356. MIAR (Q3), CARHUS+ (B).

- Caum-Julio, Jordi.** 2023. "Land revenue, inequality, and development in colonial India (1880–1910)". *European Review of Economic History*, head027, <https://doi.org/10.1093/ereh/head027>.
- García-Barrero, José Antonio.** 2023. "From circular to permanent: The economic assimilation of migrants during Spain's rural exodus, 1955–73". *Economic History Review*. <https://doi.org/10.1111/ehr.13294>. Publicat en early views.
- García-López, Miquel-Àngel, **Alfonso Herranz-Loncán**, Filippo Tassarini, Elisabet Viladecans-Marsal. 2023. "Paving the way to modern growth. Evidence from the Bourbon roads in Spain". *Explorations in Economic History*, 90: 101544. <https://doi.org/10.1016/j.eeh.2023.101544>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1).
- Goenaga, Agustín, **Oriol Sabaté** i Jan Teorell. 2023. "The state does not live by warfare alone: War and revenue in the long nineteenth century". *The Review of International Organizations*, 18: 393-418. <https://doi.org/10.1007/s11558-022-09477-x>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1), CARHUS+ (A).
- Gutiérrez-Poch, Miquel.** 2023. "Pere Pascual i Domènech (1945-2023): un acadèmic exigent, compromès i rigorós". *Frontissa*, sn: 12-13.
- Mañé-Estrada, Aurèlia.** 2023. "Renewables Geopolitics: Toward a New Generation of Energy Conflicts?". *Peace Review*, 35(4): 1-12. <https://doi.org/10.1080/10402659.2023.2270476>. MIAR (Q1); Scopus (Q2).
- Mañé-Estrada, Aurèlia** i Roger Albinyana i Saigí. "Revisiting Rentierism through the Lens of Algerian Gas". *Revue internationale des études du développement*. 251: 35-62. <https://doi.org/10.4000/ried.8149>. MIAR (Q2).
- Mañé-Estrada, Aurèlia.** 2023. "El Plan REPowerEU bajo el prisma de los fundamentos de la política energética europea". *Información Comercial Española. Revista de Economía ICE*, 930: 157-171. <https://doi.org/10.32796/ice.2023.930.7572>. MIAR (Q1), CARHUS+ (D).
- Marull, Joan, Joan Pino, Yolanda Melero i **Enric Tello.** 2023. "Using thermodynamics to understand the links between energy, information, structure and biodiversity in a human-transformed landscape". *Ecological Modelling*, 476: 110257. <https://doi.org/10.1016/j.ecolmodel.2022.110257>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q2).
- Matus-López, M., **Paloma Fernández-Pérez.** 2023. "Transformations in Latin American Healthcare: A Retrospective Analysis of Hospital Beds, Medical Doctors, and Nurses from 1960 to 2022". *Journal of Evolutionary Studies in Business*, 8(2): 248-288. <https://doi.org/10.1344/jesb2023.8.2.42709>. MIAR (Q1), Scopus (Q4), CARHUS+ (D).
- Navinés, Ferran, **José A. Pérez-Montiel**, Carles Manera i Javier Franconetti. 2023. "Ranking the Spanish regions according to their resilience capacity during 1965–2011". *Annals of Regional Science*, 71: 415-435. <https://doi.org/10.1007/s00168-022-01171-5>. JCR (Q3).
- Ozcebe, Oguzhan i **José A. Pérez-Montiel.** 2023. "Examination of the impacts of the immediate interest rate of the United States and the VIX on the Dow Jones Islamic Market Index". *Bulletin of Economic Research*, 75(4): 1157-1180. <https://doi.org/10.1111/boer.12399>. JCR (Q4).
- Parajuá, Noelia** i **Enric Tello.** 2023. "Analizando sistemas alimentarios: un marco de investigación a escala nacional". *Revista de Economía Crítica*, 36: 94-113. <https://www.revistaeconomicacritica.org/index.php/rec/article/view/739>. [EconPapers Impact Factor 2021: 0.17 Quartile 2]
- Pérez-Montiel, José A.**, Andreu Sansó i Riccardo Pariboni. 2023. "Autonomous and induced demand in the United States between 1960-2019: A long-run approach". *Journal of Evolutionary Economics*, 33(4): 1237-1257. <https://doi.org/10.1007/s00191-023-00833-7>. JCR (Q3).
- Planas, Jordi**, Vicente Pinilla Navarro i Salvador Calatayud Giner. 2023. "Samuel Garrido: una contribución fundamental a la historia económica y la historia agraria". *Millars. Espai i Història*, LIV(1): 267-301. <https://doi.org/10.6035/Millars.2023.54.11>. MIAR (Q2), CARHUS+ (D).

Portella-Carbó, Ferran, **José A. Pérez-Montiel** i Oguzhan Ozcelebi. 2023. "Tourism-led economic growth across the business cycle: Evidence from Europe (1995–2021)". *Economic Analysis and Policy*, 78: 1241-1253. <https://doi.org/10.1016/j.eap.2023.05.011>. JCR (Q1).

Prat, Marc. 2023. "El naixement de Derbi i les claus del seu èxit". *Notes*, 38: 67-78. MIAR (Q3).

Roldan, Alba. 2023. "Was Spanish debt sustainable? A debt sustainability analysis between 1850 and 1913". *European Review of Economic History*, head020. <https://doi.org/10.1093/ereh/head020>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1).

Roldán, Alba i José Antonio Miranda Encarnación. 2023. "Local Projections in business history: the case of Inditex." *Revista de Historia Industrial—Industrial History Review* 32(88): 83-117. <https://doi.org/10.1344/rhihr.40667>. MIAR (Q1), Scopus (Q3), JCR (Q4), CARHUS+ (A).

San Julián, Javier. 2023. "Sobre la libertad del comercio de granos entre la Ilustración y el liberalismo. José María de Zuaznavar y el caso de Navarra (1817-1818)", *Cuadernos de Estudios del Siglo XVIII*, 33: 313-346. <https://doi.org/10.17811/cesxviii.33.2023.313-346>. MIAR (Q2), CARHUS+ (D).

Riera Prunera, Maria Carme, **Yolanda Blasco-Martel**, Frederic Marimon Viadiu, Marta Mas Machuca. 2023. "El elemento del talento. Desglosando las dimensiones competenciales". *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, 6.

Tello, Enric; Sacristán, Vera; Olarieta, José R.; Cattaneo, Claudio; Marull, Joan; Pons, Manel; Gingrich, Simone; Krausmann, Fridolin; Galán, Elena; Marco, Inés; Padró, Roc; Guzmán, Gloria I.; González de Molina, Manuel; Cunfer, Geoff; Watson, Andrew; MacFadyen, Joshua; Fraňková, Eva; Aguilera, Eduardo; Infante-Amate, Juan; Urrego-Mesa, Alexander; Soto, David; Parcerisas, Lluís; Dupras, Jérôme; Díez-Sanjuán, Lucía; Caravaca, Jonathan; Gómez, Laura; Fullana, Onofre; Murray, Ivan; Jover, Gabriel; Cussó, Xavier; Garrabou, Ramon. 2023. "Assessing the energy trap of industrial agriculture in North America and Europe: 82 balances from 1830 to 2012". *Agronomy for Sustainable Development*, 43: 75. <https://doi.org/10.1007/s13593-023-00925-5>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1).

Libres i capítols de llibres

Alió, Maria Àngels, Helena Perxachs i **Enric Tello**. 2023. *¿Por qué la crisis ambiental? Contribuciones desde la ecología social*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona. ISBN: 978-84-9168-932-4.

Álvarez, Ramiro E. i **José A. Pérez-Montiel**. 2023. "On the Capital Controversies as a Choice of Paradigms". *A Science, Technology and Innovation in the History of Economic Thought*, editat per Estrella Trincado Aznar i Fernando López Castellano, 207-224. Cham: Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-40139-8_10.

Banderas, Néstor, **Andrea Tappi** i Javier Tébar Hurtado. 2023. "Historia, memòria y transición política". A *La Transición española en las aulas: historia y memoria en la enseñanza secundaria*, dirigit per Andrea Tappi i Javier Tébar Hurtado, 39-60. Madrid: Centro de Estudios Políticoa y Constitucionales. ISBN: 978-84-259-2026-4.

Banderas, Néstor, Álex Navarro Borràs i **Andrea Tappi**. 2023. "La Transición en los actuales manuales de historia de 2º de bachillerato". A *La Transición española en las aulas: historia y memoria en la enseñanza secundaria*, dirigit per Andrea Tappi i Javier Tébar Hurtado, 105-144. Madrid: Centro de Estudios Políticoa y Constitucionales. ISBN: 978-84-259-2026-4.

Blasco-Martel, Yolanda, Eloi Serrano. 2023. *55 años de banca cooperativa: Caja de Ingenieros, una historia de futuro*. Barcelona: Plataforma Editorial. ISBN: 978-84-19271-91-4.

Castell, Pere i Ramon Ramon-Muñoz. 2023. "Los orígenes de los clusters de transformados cárnicos en la Catalunya de la segunda mitad del siglo XIX: el caso de Vic" A *Organización de la producción, instituciones y cooperación empresarial. Estudios aplicados para el desarrollo rural*, editat per Francisco Manuel Parejo

Moruno; José Francisco Rangel Preciado i Antonio Miguel Linares Luján, 341-364. Madrid: Dykinson. ISBN: 978-84-1122-915-9

Catalan, Jordi, editor. 2023. *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*. Cham: Palgrave Macmillan. ISBN: 978-3-031-24501-5.

Catalan, Jordi. 2023. "Introduction: The Conversion of the Mediterranean into a World Centre, Its Crises and the Formation of the Late Mediaeval Commercial Empires". A *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*, editat per Jordi Catalan, 1-62. Cham: Palgrave Macmillan. ISBN: 978-3-031-24501-5.

Catalan, Jordi. 2023. "The Great Late Medieval Depression and the Catalan Economy, 1315-1516". A *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*, editat per Jordi Catalan, 109-155. Cham: Palgrave Macmillan. ISBN: 978-3-031-24501-5.

Catalan, Jordi. 2023. "Depressions of the Catalan Economy During the Rise and Decline of the Second Industrial Revolution, 1914-2016". A *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*, editat per Jordi Catalan, 269-344. Cham: Palgrave Macmillan. ISBN: 978-3-031-24501-5.

Catalan, Jordi. 2023. "Conclusions: Five Mediterranean Lessons from Catalonia Diversity, Exchange, Development, Crises and Resilience". A *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*, editat per Jordi Catalan, 345-453. Cham: Palgrave Macmillan. ISBN: 978-3-031-24501-5.

Catalan, Jordi. 2023. "La ciutat del motor, història d'una continuïtat industrial". A *Atles MUHBA d'història de Barcelona*, 430-440. Barcelona: MUHBA/Ajuntament de Barcelona. ISBN: 97-84-9156-480-5.

Catalan, Jordi. 2023. "L'arrencada de la segona revolució industrial". A *Atles MUHBA d'història de Barcelona*, 264-271. Barcelona: MUHBA/Ajuntament de Barcelona. ISBN: 97-84-9156-480-5.

Colomé-Ferrer, J. 2023. "El trabajo asalariado en la Cataluña rural (1850-1930)". A *Ganarse la vida. Género y trabajo a través de los siglos*, editat per Raúl Ruiz Álvarez, Maria Aurora Molina Fajardo y Francisco Hidalgo Fernández, 368-370. Madrid: Dykinson. ISBN: 978-84-1122-512-0.

Fernández-Pérez, Paloma, Elena San Román, editores. 2023. *Collective Entrepreneurship in the Contemporary European Services Industries: A Long Term Approach*, editat per Paloma Fernández i Elena San Román, 47-59. Bingley: Emerald Publishing. ISBN: 9781801179515.
<https://doi.org/10.1108/9781801179508>.

Fernández-Pérez, Paloma, Elena San Román. 2023. "Prelims". A *Collective Entrepreneurship in the Contemporary European Services Industries: A Long Term Approach*, editat per Paloma Fernández i Elena San Román, i-xxiv. Bingley: Emerald Publishing. ISBN: 9781801179515. <https://doi.org/10.1108/978-1-80117-950-820231011>.

Fernández-Pérez, Paloma. 2023. "Chapter 4. The Transfer of the North American Ideas of Hospital Management to Europe in the 20th Century: The Case of Spain". A *Collective Entrepreneurship in the Contemporary European Services Industries: A Long Term Approach*, editat per Paloma Fernández i Elena San Román, 47-59. Bingley: Emerald Publishing. ISBN: 9781801179515. <https://doi.org/10.1108/978-1-80117-950-820231004>.

Fernández, Paloma. 2023. "La gestió empresarial i l'organització científica del treball als grans hospitals del primer terç del segle XX. El cas de Barcelona en perspectiva internacional". A *Barcelona hospitalària. La ciutat i els seus hospitals, segles XIV-XX*, editat per Alfons Zarzoso i Josep Barceló, 335-346. Barcelona: MUHBA/Ajuntament de Barcelona. ISBN: 978-84-9156-484-3.

Ginés i Sánchez, Andreu i Manel Esteve. 2023. "La configuració de l'antifeixisme d'entreguerres. Pràctiques i discursos en la formació d'un espai social i polític al país Valencià i al principat de Catalunya (1931-1936)". A *De la primavera de las naciones a la guerra fría (1917/1947)*, coordinat per Ramon Arnabat i Mata i Carlos Moruno Moyano, 507-525. Madrid: Sílex Edicions. ISBN: 9788419077653.

Ginés i Sánchez, Andreu. 2023. "Un mestratge particular: la desfeta de l'esquerra, el País Valencià i un jove il·lusionat". A *Josep Fontana. Historiador, mestratge i compromís cívic*, editat Josep M. Delgado Ribas, Josep Pich i Mitjana, 354-373. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. ISBN: 978-84-88042-94-1.

Ginés i Sánchez, Andreu. 2023. "València. El carlisme i la unificació a través d'un periòdic de l'exili profeixista valencià (1937)". A *Exilis polítics a l'època contemporània (segles XIX i XX). Territoris de partida, territoris d'acollida*, 299-314. Valls: Cossetània. ISBN: 978-84-1356-327-5.

Gutiérrez-Poch, Miquel. 2023. *Aigua de Rigat (1923-2023). Aigua i progrés*. Igualada-Lleida: Aigua de Rigat SA-Edicions de la Universitat de Lleida. ISBN: 978-84-9144-462-6.

Gutiérrez-Poch, Miquel. 2023. "Pròleg. Imatge, memòria i identitat". A *Capellades desaparegut*, per Meritxell Ferrer i Antoni Pons, 6-7. Barcelona: efadós. ISBN: 978-84-19239-72-3.

Gutiérrez-Poch, Miquel. 2023. "Pròleg: Un vinicultor vendrellenc". *Un vinicultor vendrellenc: Jaume Foix i Julivert (1853-1910) i la Mina-Vinyet*, per Joan Latorre i Solé, 9-11. El Vendrell: Consell Comarcal del Baix Penedès i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. ISBN: 978-84-09-45715-1.

Jia-Zheng, Yuan, Patricia García-Duran, Carles Brasó Broggi, **Paloma Fernández-Pérez.** 2023. "From Car Makers to Commanders of the Global Electric Vehicle Industry". A *Emerging Market Multinationals Report 2023. Risks & Realignment*s, editat per Lourdes Casanova i Anne Miroux, 80-91. Ithaca: Emerging Markets Institute-Cornell University. ISBN: 978-1-7328042-6-5.

Martinez-Galarraga, Julio, Javier Silvestre, **Daniel A. Tirado.** 2023. "Quantitative Economic Geography and Economic History". A *Handbook of Cliometrics*, editat per Claude Diebolt i Michael Hauptert, 1-31. ISBN: 978-3-030-00181-0. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-00181-0>.

Miranda, José Antonio i **Alba Roldán.** 2023. "Spanish fashion without the country-of-origin effect". A *National Brands and Global Markets. An Historical Perspective*, editat per Nikolas Glover i David M. Higgins, 152-167. Londres: Routledge. ISBN: 978-0-367-75497-6.

Pascual i Domènech, Pere. 2023. "Economic and Financial Crises in Catalonia (1840–1914)". A *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*, editat per Jordi Catalan, 225-268. Cham: Palgrave MacMillan. ISBN: 978-3-031-24501-5. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24502-2_6.

Ramon-Muñoz, Ramon. 2023. *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La Cooperativa la Granadella, 1920-2022*. Juneda: Editorial Fonoll. ISBN: 978-84-126977-5-9.

Ramon-Muñoz, Josep Maria, **Ramon Ramon-Muñoz.** 2023. "Dinámica agraria y estatura física en la Cataluña rural, 1861-1936". A *El bienestar biológico en la España rural. Ensayos de historia antropométrica*, editat per José Miguel Martínez-Carrión i Josep Maria Ramon-Muñoz, 185-212. Saragossa: Prensas de la Universidad de Zaragoza. ISBN: 978-84-1340-769-2.

Sánchez, Alex i Francesc Valls-Junyent. 2023. "Crises in Catalonia at a Time of Growth and Transition, 1680-1840". A *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia*, editat per Jordi Catalan, 175-223. Cham: Palgrave MacMillan. ISBN: 978-3-031-24501-5. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24502-2_5.

Sánchez, Àlex. 2023. "Jordi Nadal y la historia industrial". A *Jordi Nadal: Maestro, profesor, investigador, 1929-2020. Población y economía en la historia de España*, editat per David S. Reher i Carles Sudrià, 97-114. ISBN: 978-84-09-50117-5.

Soler-Becerro, Raimon. 2023. "Trabajo, salarios y género en un núcleo vinícola: Vilafranca del Penedès durante el primer tercio del siglo XX". A *Desigualdades en perspectiva histórica. Trabajos, salarios y género en España, siglos XVI-XX*, editat per Cristina Borderías and Luisa Muñoz-Abeledo, 245-275. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona-Icaria Editorial. ISBN: 978-84-19200-99-0

Soler-Becerro, Raimon i **Gutiérrez-Poch, Miquel.** 2023. "Bibliografia de Jordi Nadal". A *Jordi Nadal Oller*

maestro, profesor, investigador (1929-2020), editat per David S. Reher i Carles Sudrià, 131-145. Barcelona: Asociación Española de Historia Económica/Asociación de Demografía Histórica ISBN: 978-84-09-50117-5.

Soler-Becerro, Raimon. 2023. "Llorenç del Penedès, epicentre del moviment rabassaire al Baix Penedès durant la Segona República". A *Subjecte Objecte La Cumprativa. Cooperativisme, història i art contemporani*, un projecte de Ramon Sicart i Batet, 129-134. Llorenç del Penedès: Sic'art Edicions. ISBN: 978-84-09-52649-9.

Sudrià, Carles. 2023. "Caja de Pensiones para la Vejez de Ahorros, "La Caixa" (1904) y Francesc Moragas (1868-1935)". A *Bancos y banqueros: dos siglos de crédito privado en España y sus protagonistas*, coordinat per Gabriel Tortella i Gloria Quiroga Valle, 125-145. Granada: Comares. ISBN: 978-84-1369-658-4.

Sudrià, Carles. 2023. "Josep Fontana: sobre la desigualtat i el pessimisme". A *Josep Fontana. Historiador, mestratge i compromís cívic*, editat per Josep M. Delgado Ribas. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. ISBN: 978-84-88042-94-1

Sudrià, Carles, Àlex Sánchez i Albert Carreras. 2023. "La obra económica de Jordi Nadal". A *Jordi Nadal: Maestro, profesor, investigador, 1929-2020. Población y economía en la historia de España*, editat per David S. Reher i Carles Sudrià, 79-80. ISBN: 978-84-09-50117-5.

Tappi, Andrea i Javier Tébar Hurtado, dirs.. 2023. *La Transición española en las aulas: historia y memoria en la enseñanza secundaria*. Madrid: Centro de Estudios Políticoa y Constitucionales. ISBN: 978-84-259-2026-4.

Tappi, Andrea i Javier Tébar Hurtado. 2023. "Introducción ¿Por qué la Transición?". A *La Transición española en las aulas: historia y memoria en la enseñanza secundaria*, dirigit per Andrea Tappi i Javier Tébar Hurtado, 21-38. Madrid: Centro de Estudios Políticoa y Constitucionales. ISBN: 978-84-259-2026-4.

Tappi, Andrea i Javier Tébar Hurtado. 2023. "Conclusiones, la Transición española y el relato de la modernidad". A *La Transición española en las aulas: historia y memoria en la enseñanza secundaria*, dirigit per Andrea Tappi i Javier Tébar Hurtado, 177-182. Madrid: Centro de Estudios Políticoa y Constitucionales. ISBN: 978-84-259-2026-4.

Tello, Enric i Manuel González de Molina. 2023. "Agrarian Metabolism and Socio-ecological Transitions to Agroecology Landscapes". A *The Barcelona School of Ecological Economics and Political Ecology*, editat per Sergio Villamayor-Tomas and Roldan Muradian, 93-107. Cham: Springer. ISBN: 978-3-031-22565-9. https://doi.org/10.1007/978-3-031-22566-6_9.

Travieso, Emiliano i **Alfonso Herranz-Loncán.** 2023. "Uruguay: The Rise of a Monocentric Economy". A *Roots of Underdevelopment: A New Economic (and Political) History of Latin America and the Caribbean*, editat per Felipe Valencia Caicedo, 433-462. Cham: Palgrave-MacMillan. ISBN: 978-3-031-38722-7.

Vilar, Margarita, Jerònia Pons-Pons, **Paloma Fernández.** *Mutual Médica. Cien años de un proyecto de futuro*. Barcelona: Editorial Planeta. ISBN: 978-84-08-27632-6.

4. Altres activitats científiques de transferència i de divulgació del coneixement

Andreu Ginés i Sánchez. 2023. Presentació del llibre *El movimiento obrero en la Hoya de Buñol-Chiva (1872-1976)*, de Federico Verdet, 3 de febrer de 2023.

Miquel Gutiérrez-Poch. Presentació del llibre de Gemma Freixas, Paper de Barba, Stonberg Editorial. Museu Molí Paperer de Capellades, 19 de febrer de 2023.

Miquel Gutiérrez-Poch. Presentació del llibre de Joan Latorre i Solé, *Un vinicultor vendrellenc: Jaume Foix i Julivert (1853-1910) i la Mina-Vinyet*, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya/Consell

Comarcal del Baix Llobregat. Biblioteca Terra Baixa (El Vendrell), 9 de març de 2023.

Miquel Gutiérrez-Poch. Conferència. “Figures històriques de Capellades – Ramon Romaní i Puigdemoglas (1846-1898)”. Capellades, Sala Petita Teatre La Lliga, 23 de març de 2023.

Enric Tello i Federico Demaria. Presentació del llibre *The Barcelona School of Ecological Economics and Political Ecology. A Companion in Honour of Joan Martínez-Alier*, en el marc de la reunió del Grup d'Economia Ecològica i Política Ambiental (GEEPA), Sala Pi i Sunyer, Institut d'Estudis Catalans, 27 de març de 2023.

Marc Prat. Guió de les exposicions “Fabricar a Barcelona” exposició del projecte del futur Museu del Treball de Barcelona Fabra i Coats (MUHBA), inaugurada el 25 de març al recinte Fabra i Coats.

Jordi Catalan. presentació del llibre *Gremis en armes a la Barcelona moderna* i la tertúlia sobre la desfeta de 1714, organitzada per l'Associació Antic Gremi de Revenedors, 1447, 27 de març de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, “[Austeridad fiscal y polarización electoral](#)”, article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 20 d'abril de 2023.

Miquel Gutiérrez-Poch. Conferència “Història i memòria: eines de construcció d'una identitat col·lectiva “. Actes en memòria dels morts i exiliats de la Guerra Civil. Sala Polivalent Jaume Calveras (Ajuntament de Vallbona d'Anoia), 15 d'abril de 2023.

Paloma Fernández al #MotordelaRecercaUB, el canal d'Instagram de la UB i també a la @UBDivulga de Twitter, 20 d'abril de 2023.

Paloma Fernández. Presentació del llibre *Mutual Médica. Cien años de un proyecto de futuro/Mutual Mèdica. Cent anys d'un projecte de futur*, del qual és coautora amb Margarita Vilar i Jerònia Pons-Pons i editat per Planeta. El llibre s'ha presentat en un acte privat al Consell d'Administració de Mutual Médica, a Barcelona, amb la presència de les direccions de Mutual Médica i de la Fundació Mutual Médica. 9 de maig de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, “[Bruselas vuelve a la carga](#)”, article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 4 de maig de 2023.

Carlos Marcuello Recaj. 2023. Moderador del seminari sobre “Salidas profesionales y oportunidades en el ámbito de la internacionalización”, impartit pel Dr. Enrique Fanjul, director d'Iberglobal i tècnic comercial i economista de l'Estat, 4 de maig de 2023 (virtual).

Ramon Ramon-Muñoz intervé al [TN Comarques de TV3](#) per parlar de la despoblació de la Segarra i les possibles solucions. 17 de maig de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, “[¿Por qué no subir los salarios](#)”, article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 18 de maig de 2023.

Eduard Masjuan Bracons. “Els precedents en la superació de la tradició burgesa a Sabadell, Restitució. Diàleg intergeneracional entre Marian Burguès i Serra (Sabadell, 1851-1932) i Roc Pares i Burguès (Ciutat de Mèxic, 1968)”, *El Vallès Occidental*, maig 2023, p. 7.

Carlos Marcuello Recaj. 2023. Classe magistral “Relaciones de China con América Latina en general y con Colombia en particular”, a la Corporación Universitaria Iberoamericana (Grupo Planeta), 1 de juny de 2023 (virtual).

Entrevista a **Jordi Catalan** dins la sèrie “Megaestructuras franquistas” de la cadena DMAX de la Warner Bross Discovery en el programa “La revolución del automóvil”, 5 de juny de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, “[¿Inflación por codicia?](#)”, article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 1 de juny de 2023.

Carlos Marcuello Recaj. Conferència “La Nueva Organización Económica Internacional”, Centro Internacional de Postgrado Instituto Séneca, 6 de juny de 2023 (virtual).

Aurèlia Mañé Estrada. Conferència "Financierització i transició energètica", Grup d'Economia Ecològica i Política Ambiental i el Grup d'Economia Marxista de la Societat Catalana d'Economia. Barcelona, 7 de juny de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[La derecha no tiene discurso económico](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 15 de juny de 2023.

Eduard Masjuan Bracons. Conferència "Cultura Obrera i Federal a Sabadell (1868-1873)". Cicle *150 aniversari de la Primera República*. Ajuntament de Sabadell Biblioteca Vapor Badia, 22 de juny de 2023

José Antonio Pérez Montiel, "[Reflexiones sobre la inflación](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 29 de juny de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[Las mentiras del debate](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 13 de juliol de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[La venganza de los rentistas](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 27 de juliol de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[Cómo afrontar la transición verde](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 10 d'agost de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[Desigualdad en España, cuestión de Estado](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 24 d'agost de 2023.

Lluch, Andrea, Martín Monsalve, Marcelo Bucheli, Carlos Dávila, Paloma **Fernández, Paloma**, Norma Lanceotti. Podcast. Business Pills. T3 E01: El empresariado. 28 d'agost de 2023.

Yolanda Blasco-Martel, Taula rodona i presentació del curs "Educación financiera para educación primaria." (amb la fundació ICO). Madrid, 28 de setembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[El pacto de Estado de Feijoo](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 7 de setembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[Los aspectos políticos del pleno empleo](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 21 de setembre de 2023.

Josep Colomé-Ferrer. Conferència "Conflicte i món rabassaire al Penedès del segle XIX". Cicle "*Patrimonis de paper*". Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, Vilafranca el Penedès, 3 d'octubre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[Problemas de competitividad en la Eurozona](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 5 d'octubre de 2023.

Raimon Soler-Becerro. Conferència "La terra per qui la treballa. L'evolució de la qüestió rabassaire al Penedès: de la fil·loxera a la Guerra Civil". Cicle "*Patrimonis de paper*". Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, Vilafranca el Penedès, 10 d'octubre de 2023.

Oriol Sabaté: 2023. Conferència "Presència dels militars a la política espanyola a finals del segle XIX i principis del segle XX". Sessió inaugural del curs 2023-2024 de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (Institut d'Estudis Catalans), Commemoració del Centenari de la Dictadura de Primo de Rivera. Barcelona, 16 d'octubre de 2023.

Yolanda Blasco-Martel. Conversatorio: Banca, moneda y medios de pago. Una mirada global. Ciutat de Mèxic, 18 d'octubre de 2023.

Carlos Marcuello Recaj. Conferència "El Estado- Nación y sus límites: de la teoría a la práctica", Centro Internacional de Postgrado Instituto Séneca, 18 d'octubre de 2023 (virtual).

José Antonio Pérez Montiel, "[Lo que realmente importa](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 19 d'octubre de 2023.

Miquel Gutiérrez-Poch. Conferència "Figures històriques de Capellades. Jaume Castells i Muntal (1877-1959): de Capellades a Guayaquil. Una trajectòria empresarial". Conferències de la Lliga. Capellades, 26 d'octubre de 2023.

Josep Casamartina, **Eduard Masjuan**, Joaquim Sala Sanahuja, Taula rodona. Conversa amb persones coneixedores de l'obra de Marian Burguès. La Pahissa de Marquet, Sant Llorenç del Munt i de l'Obac, 29 d'octubre de 2023,

Ramon Ramon-Muñoz. Conferència "El cooperativisme a les terres de Lleida: passat i present". Jornada Tècnica. 9a edició de la Fira de l'Oli de la Granadella, 29 d'octubre de 2023.

Un informe de la FAO usa l'enfocament sòcio-metabòlic multi-EROI i ELIA del grup de recerca *Agroecological Landscapes and Food Systems in Catalonia and the Balearic Islands: Past, Present and Future Transitions* (AGROECOLAND), que té com a investigadors principals **Enric Tello** i **Jordi Planas** en el grup de la Universitat de Barcelona. Podeu consultar l'informe en el següent enllaç: <https://doi.org/10.4060/cc7414en>. 1 de novembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel. "El 'Nobel de Economía'", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 2 de novembre de 2023.

Ramon Ramon-Muñoz és entrevistat per UA1 Lleida Ràdio sobre el seu llibre *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La Cooperativa la Granadella (1920-2022)* (Juneda: Editorial Fonoll). Podeu escoltar l'entrevista en aquest [enllaç](#).

Aurèlia Mañé-Estrada. Conferència "Model Energètic. Hegemonia i Capitalisme". Energia i Poder – Seminari d'Economia Crítica Taifa, Barcelona, 7 de novembre de 2023.

Carlos Marcuello Recaj, Conferència "China: Política, Economía y Sociedad", Escuela Internacional de Protocolo (Barcelona), 8 i 29 de novembre de 2023.

Ramon Ramon-Muñoz presenta el seu llibre *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La cooperativa de la Granadella (1920-2022)*, a la Llibreria Tastalletres de Cervera. 13 de novembre de 2023

Aurèlia Mañé-Estrada. Conferència "Petroli i financialització". Energia i Poder – Seminari d'Economia Crítica Taifa, Barcelona, 14 de novembre de 2023.

Carlos Marcuello Recaj, Conferència "Corea: modelo de desarrollo", Escuela Internacional de Protocolo (Barcelona), 15 i 22 de novembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[¡Viva la educación pública!](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 16 de novembre de 2023.

Nit europea de la recerca. Cafès Científics de la UB 2023. Impactes socials de la globalització. Amb la participació de **Ramon Ramon-Muñoz** i Javer Tébar Hurtado. Modera: Unitat de Cultura Científica i Innovació (UCC+I). 21 de novembre de 2023, Espai Mallorca, Barcelona.

Entrevista a **Ramon Ramon-Muñoz** amb motiu de la publicació del seu llibre *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La cooperativa de la Granadella (1920-2022)*, al programa "Aquí, a l'oest," programa de ràdio fet en xarxa per emissores locals de la Noguera, el Pallars Jussà, l'Urgell, i el Segrià. 21 de novembre de 2023.

Aurèlia Mañé-Estrada. Conferència "Repensant la transició energètica". Energia i Poder – Seminari d'Economia Crítica Taifa, Barcelona, 21 de novembre de 2023.

Aurèlia Mañé Estrada. Conferència "Energia assequible i no contaminant per a tothom (Fundació Solidaritat UB)", Espai de Debat. L'Hospitalet de Llobregat, 23 de novembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, "[El fenómeno Milei](#)", article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 30 de novembre de 2023.

Eduard Masjuan Bracons. Conferència “Sardà i Salvany & HazteOIR. De l'integrisme catòlic del segle XIX a la trama ultra digital. Objectius i estratègies comunicatives de dos moments històrics”, El telèfon vermell, associació cultural de Barcelona, 12 de desembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, [“Dubái y la economía del cambio climático”](#), article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 14 de desembre de 2023.

Miquel Gutiérrez-Poch i Marta Vives. Presentació del llibre *Aigua de Rigat (1923-2023). Aigua i progrés*, Arxiu Comarcal de l'Anoia, 12 de desembre de 2023.

José Antonio Pérez Montiel, [“El peligro que supone Vox”](#), article publicat a la secció Tribuna del diari *Última Hora*, 28 de desembre de 2023.

Ángel Calvo ha fet assessorament extern al concurs d'Antena 3 'Atrapa Un Millón', de la productora de programes de televisió GESTMUSIC ENDEMOL SAU.

Andreu Ginés i Sánchez i Antoni Esteve Blay. *Materials didàctics Patrimoni contra les cordes*. Alaquàs: Federació d'Instituts d'Estudis del PV. Publicació dins del marc de l'exposició *Patrimoni contra les cordes*.

5. Base de Dades “Empreses i empresaris a la Catalunya del segle XIX”

El Centre d'Estudis Jordi Nadal d'Història Econòmica gestiona un sistema de bases de dades titulada en conjunt “Empreses i empresaris a la Catalunya del segle XIX”. La base de dades esta composta de tres bases de dades. La primera procedeix del buidatge dels protocols notariais de les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona entre 1815 i 1866, i conté 8.121 registres referits a societats mercantils i 44.218 registres referents a socis d'aquestes. La segona base de dades prové del Registre Mercantil antic i conté només informació de les societats mercantils (5.895 registres). La tercera base de dades prové del buidatge del Registre Mercantil modern, entre 1885 i 1915, amb informació de les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona. Aquesta base de dades conté 12.104 registres de societats mercantils i 51.080 registres corresponents als socis de les mateixes.

La base de dades és objecte de consulta d'investigadors. Durant l'any 2023 s'han elaborat 180 informes sol·licitats per tres investigadors.